

Laikino atokvėpio paslauga įstaigoje: teorija ir praktika

Laikino atokvėpio paslaugos įstaigoje koordinatore

Ivona Stasilovič

Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Viltis“

Laikino atokvėpio tarnyba – LAT

Laikino atokvėpio paslauga – savalaikių ir būtinų paslaugų kompleksas asmenims su proto ar (ir) psichikos negalia, jų šeimų nariams, tėvams ar globėjams, kurie dėl tam tikrų priežasčių (liga, komandiruotė, atostogos, mokymasis ar studijos ar kt.) laikinai ar darbo savaitės metu negali pasirūpinti ar prižiūrėti šių asmenų, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra ar globa, savo namuose.

Laikino atokvėpio paslaugos teikimo tikslas - suteikti trumpalaikį poilsį šeimos nariams, tėvams ar globėjams, kurie rūpinasi asmenimis su proto ar (ir) psichikos negalia, padėti jiems atgauti energiją, jėgas, suteikti galimybę dalyvauti darbo rinkoje, sociokultūriniame visuomenės gyvenime.

LAT paslaugų teikimas

Vykdymo vieta: Visi Lietuvos Respublikos regionai

Laikotarpis: 16 mėnesių ((iki 2 mėn.) laikas skirtas paslaugos gavėjams identifikuoti ir surasti, paslaugai teikti reikalingoms patalpoms surasti ir paruošti teikti paslaugą, pačios paslaugos teikimo terminas (iki 12 mėnesių), terminas skirtas galutinių ataskaitų parengimui (iki 2 mėnesių)).

Paslaugos gavėjai: Kiekviename regione ne mažiau nei 10 proto ar (ir) psichikos negalią turinčių asmenų.

Paslaugos apimtis: Vienam paslaugos gavėjui teikiamos paslaugos vidurkis yra 252 valandos per visą paslaugos teikimo laikotarpį.

Paslaugos teikimo ypatumai:

Paslaugos gavėjai „a a a a a a a a a“ per 12 mėn. išnaudojo valandas, projektas baigtas;

Kitas paslaugos gavėjas „b“ (dėl svarbių ar objektyvių priežasčių tokių, kaip mirtis, pavojus pačio asmens ar aplinkinių asmenų gyvybei ar sveikatai, atsisakymas toliau dalyvauti paslaugos teikime, nutraukus dalyvavimą paslaugos teikime, paslauga gali būti pradėta teikti kitam asmeniui);

Galimas variantas „a a **b** a a a a a a a“, kur „b“ naudoja valandų likutį nuo išėjusio „a“, per 12 mėn. išnaudojo valandas, projektas baigtas;

Galimas variantas „a a a a a a a a a“ išnaudojo visas valandas iki galimų 12 mėn. + 30 proc.(papildomi 3 paslaugų gavėjai). Tuo atveju, jei iki 12 mėn. pabaigos nespėjo išnaudoti turimas valandas, rašomas prašymas dėl sutarties pratęsimo.

Paslaugos teikimo ypatumai:

Paslaugos gavėjai neturi būti anksčiau gavę nei laikino atokvėpio įstaigoje namų aplinką atitinkančioje aplinkoje, nei laikino atokvėpio asmens namuose paslaugos, kuri būtų buvusi finansuojama iš Projekto lėšų.

Paslauga paslaugos gavėjui gali būti teikiama iki 24 valandų per parą / 7 parų per savaitę, atsižvelgiant paslaugos gavėjo (jo šeimos, tėvų ar globėjų) poreikį.

Galimi paslaugos gavėjai:

Laikino atokvėpio įstaigoje paslauga proto ar (ir) psichikos negalią turintiems asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo nustatyta tvarka dėl proto ar (ir) psichikos sutrikimų nustatytas neįgalumo lygis arba 55 procentų ir mažesnis darbingumo lygis, arba specialiųjų poreikių lygis.

Paslaugos gavėjas būtinai turi turėti „F“ kodą.

Neįgalaus asmens artimieji turi pateikti neįgalumo pažymėjimo kopiją, sveikatos formą Nr. 027/a patvirtintą LR sveikatos apsaugos ministro.

Reikalavimai specialistams:

Visai paslaugai teikti, tiekėjas turi turėti ne mažiau kaip 1 specialistą – socialinį darbuotoją arba socialinį pedagogą, arba psichologą ir 2 asmenis – individualios priežiūros personalo darbuotojus arba slaugytojo padėjėjus, tiesiogiai dirbančius su paslaugos gavėjais. Paslaugos kokybei užtikrinti tiekėjas gali pasitelkti savanorius.

Specialistų sąrašas turi būti pateiktas konkurso metu.

Tuo atveju, jeigu yra poreikis įdarbinti specialistą, kuris nebuvo įtrauktas į sąrašą konkurso metu, specialistas turi pateikti CV, išsilavinimą patvirtinantį dokumentą ir raštišką sutikimą dėl paslaugų teikimo.

Reikalavimai patalpoms:

*Paslauga turi būti teikiama bent vienoje iš tam tikro regiono savivaldybių kuo arčiau paslaugos gavėjų gyvenamosios vietos.

*Vieta turi būti nesunkiai pasiekama visuomeniniu transportu.

*Patalpos, skirtos teikti paslaugas negali būti įrengtos rūsiuose, pusrūsiuose (cokoliniuose aukštuose).

*Paslauga turi būti teikiama namų aplinką atitinkančiose patalpose.

Namų aplinka suprantama, kad patalpos ir laikinas paslaugos gavėjo gyvenamasis kambarys sutvarkytas jaukiai, kaip namuose.

*Bendras patalpų plotas – ne mažesnis kaip 56 kv.m., teikiant paslaugą 4 paslaugos gavėjams vienu metu, arba ne mažiau kaip 14 kv.m. vienam paslaugos gavėjui.

*Patalpose turi būti atskirų miegamųjų;

*Bendras kambarys (svetainė) skirtas žaidimams, laisvalaikio užsiėmimams ir valgomasis (valgomasis gali būti įrengtas ir virtuvėje);

*Virtuvė;

*Vonios kambarys gali būti bendras su tualetu tik tuo atveju, jei yra užtikrinamas paslaugos gavėjų privatumas, t.y. vonios kambario zona yra atskirta nuo tualetų zonos pertvara arba širma.

*Judėjimo negalia turinčiam paslaugos gavėjui užtikrinta, kad paslaugos tiekėjas išnaudoja visas galimybes, kad gyvenamajame kambaryje langų aukštis ir lovos vieta sudarytų galimybę stebėti aplinką pro langą sėdint ar gulint.

Paslaugos gavėjo gyvenamajame kambaryje privalo būti:

*lova;

*spintelė;

*kėdė ar/ir fotelis (krėslas);

*spinta asmeniniams daiktams;

*stalas ar/ir stalėlis.

Svajonių
laikino atokvėpio tarnyba -
Islandijos modelis

Reali
paprasta,
bet ne prasta

Laikino atokvėpio tarnyba Vilniuje

SVETAINĖ

MIEGAMASIS

DUŠAS IR TUALETAS

UŽIMTUMO ZONA

VIRTUVĒ IR VALGOMASIS

Tėvų išsakytos mintis....

...tai buvo tikras išsigelbėjimas toms šeimoms, kurios po keliolika ir net keliasdešimt metų neturi galimybės pailsėti, negali dirbti, mokytis ar išvažiuoti į komandiruotes, o neretai „neturi teisės“ net susirgti, nes nėra kam net laikinai pavaduoti neįgalų vaiką slaugančius tėvus. Dėl to mes, tėvai, labai esame patenkinti, kad toks projektas egzistuoja...

...mes, paslaugų gavėjų tėvai, labai esame patenkinti tuo, kad mūsų vaikais rūpindavosi patikimi projekte dirbantys specialistai. Mes, tėvai, labai norėtumėme, kad tas projektas vyktų ir ateityje, nes jis labai palengvina gyvenimą tiems tėvams, kurie turi specialiųjų poreikių turinčius vaikus. Bet ir yra nusivylimas, kad jau pasinaudoję paslauga negalės toliau dalyvauti šitame projekte....

...visų tėvų/globėjų nuomonė, apie teikiamą laikiną atokvėpį, labai pozityvi – tarpusavyje vadina Laikiną atokvėpį „stebuklinga paslauga“...

...ačiū, kad paslaugos gavėjams sukurta ir užtikrinama jų poreikiams atitinkanti sveika bei saugi aplinka. Mes, tėvai, įsitikinę, kad tokia paslauga būtina ir žinome, kad bus poreikis visada. Mes esame labai dėkingi projekto LAT organizatoriams....

...tai buvo pirma paslauga, kuri suteikė galimybę man per 18 dukters sunkios negalios metų ramiai išsimiegoti, atsigauti ir nors šiek tiek pailsėti, ir pasijusti žmogumi....

Ačiū už dėmesį

